

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1984/146

KARAR NO : 1984/398

ÖZET : Sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin olmakla beraber, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b.maddesindeki süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Ali Sinan Pehlivan ve Arkadaşları

O L A Y : 18.8.1978 günü maktül Cihan Kurt ve kardeşi müşteki Mehmet Kurt gece evlerine giderlerken aralarında ideolojik görüş ayrılığı bulunan sanıkların yakınından geçtikleri sırada sanıklardan Yılmaz Güzel'in (bunlar sağcı,saldırın vuralım) diye söylenmesi üzerine,sanıkların hücum ettikleri ve müşteki Mehmet Kurt'un olay yerinden kaçtığı ve sanıkların Zeki Kurt'u yaralayarak vurmaya başladıkları ve sanıklar Zeki Derin,Yaşar Güzel,Sinan Pehlivan,Emin Yurdakul'un bıçakla yaralayıp öldürdükleri ve diğer sanıklar Orhan Güzel ve Sinan Aslıpak'ın da asil failleri yardım ve müzaharete buldukları ileri sürülerek,sanıklardan Zeki Derin,Emin Yurdakul,Yaşar Güzel,Sinan Pehlivan ve Yılmaz Güzel'in TCK'nun 64.,448., ve sanıklar Orhan Güzel ve Sinan Aslıpak'ın TCK'nun 65/3.,448.,maddelerine göre cezalandırılmaları istemiyle İskenderun C. Savcılığı'nca 23.8.1978 günlü,esas 1978/1184,sayıllı iddianame ile haklarında kamu davası açılmıştır.

İskenderun Ağır Ceza Mahkemesi,15.4.1980 günü,esas 1978/121,karar 1980/52 sayı ile;atılı suçun,sıkıyönetim ilanına neden olan olaylardan bulunduğu görüşü ile görevsizlik kararı vermiştir.

Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi,16.10.1980 gününde, 1980/373-148 sayı ile;atılı suçun sıkıyönetim ilanından üç aydan daha önce işlendiği ve Adli Yargı yerinin görevli olduğu görüşü ile görevsizlik kararı vermiştir.

Dava dosyasını alan İskenderun Ağır Ceza Mahkemesi her iki yargı yeri arasında olumsuz görev uyumsuzluğu olduğu halde,yeniden esasa kaydını yaparak duruşmaya devam etmiştir.Bu arada İskenderun C.Savcılığı sanıklar Metin Çetin,Fuat Umul ve İbrahim Taşkıran'ın da aynı olaya katıldıkları ileri sürülerek TCK'nun 64.,448., maddeleri gereğince cezalandırılmaları istemiyle 3.3.1981 günlü,esas 1978/1184, sayıllı ek iddianame ile kamu davası açılmıştır

İskenderun Ağır Ceza Mahkemesi'nce görevsizlik kararı ile gelen dava dosyası ile ek iddianame ile açılan davaya birleştirilerek duruşmaya devamla 11.5.1982 gününde esas 1980/213,karar 1982/32 sayı ile;sanıklar Ali Sinan Pehlivan,Fuat Umul ve Metin Çetin'in beraatlerinesanık İbrahim Taşkiran'ın arenalara rağmen bulunmaması nedeniyle hakkındaki duruşmanın durdurulmasına ve diğer sanıkların mahkumiyetlerine dair verilen kararın müdahil ve sanık Zeki Derin tarafından temyiz edilmesi üzerine,Yargıtay 1.Ceza Dairesinin 3.2.1983 günlü,esas 1982/3635,karar 1983/250 sayılı ilamı ile;(İskenderun Ağır Ceza Mahkemesi ve Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 1 2 Nolu Askeri Mahkemesi kararları arasındaki görev uyumsuzluğu Uyuşmazlık Mahkemesi'nce çözümlenip İskenderun Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararı usulen kaldırılmadığı halde davanın kabulü ile yeniden duruşma açılarak hüküm tesisi usule aykırı bulunduğundan hükmün bozulmasına)karar verilmıştır.

İskenderun Ağır Ceza Mahkemesi,10.4.1981 gününde,esas 1983/25,karar 1984/63 sayı ile;Yargıtay bozmailamına uyarak davanın durmasına ve dosyanın görev uyumsuzluğunun çözümlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

Böylece İskenderun C.Savcılığı'na 23.8.1978 günlü esas 1978/1184 sayılı iddianame ile açılan sanıklar Ali Sinan Pehlivan ve 6 arkadaş hakkındaki davada İskenderun Ağır Ceza Mahkemesi ile Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 1 2 Nolu Askeri Mahkemesinin kesinleşen görevsizlik kararları arasında olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuş ve ancak İskenderun C. Savcılığı'nın 3.3.1981 günlü, esas 1978/1184 sayılı ek iddianame ile açılan sanıklar Metin,Çetin,Fuat Umul ve İbrahim Taşkiran haklarındaki dava davasında olumsuz görev uyumsuzluğu oluşmamış bulunmakla,dava dosyası C.Savcılığı'nın 7.8.1984 günlü ve 2767 sayılı yazıları ile görev uyumsuzluğunun çözümlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda,Y.İsmet Ayer,Mustafa Aksoy,Türkan Güven,Necati Karakış,Yavuz T. Özgen ve Muammer Aksit'ün katılmaları ile yapıldığı 17.9.1984 günlü toplantıda,geçici raportör Hakim Fikret Eren'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan;toplantıya,Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Canioğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Berhanoglu'nun Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklara atılı suçlar siyasal görüş ayrılığından kaynaklanmış olmakla sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkindir.

Sanıklar Zeki Derin, Emin Yurdakul, Yaşar Güzel, Ali Sinan Pehlivan, Yılmaz Güzel, Orhan Güzel ve Sinan Aslıpek haklarında açılan kamu davasında olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuş olup; diğer sanıklar Metin Çetin, Fırat Umul ve İbrahim Taşkiran haklarındaki kamu davası ise, İskenderun Ağır Ceza Mahkemesi'nce ilk açılan davada görevsizlik kararı ile Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi'ne gönderilip Askeri Yargı yerince görevsizlik kararı verilerek iade edilmesinden sonra 3.3.1981 günlü ek iddianame ile açılmış ve her iki yargı yerince verilmiş görevsizlik kararı bulunmadığından görev uyumsuzluğu oluşmamıştır.

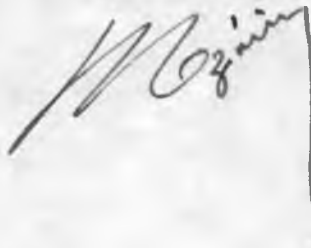
Olumsuz görev uyumsuzluğuna konu olan dava ile ilgili ve dava konusu suçların, İskenderun İlçesini de kapsamına alan Hatay ilinde 20.2.1980 de ilan olunan sıkıyönetimden üç aydan daha önce 18.8.1978 günü işlenmiş olması ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte olan davalarla örgütsel ve organik bağlantısını gösteren dosyada somut kanıt bulunmadığından, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b. maddesindeki süre ve bağlantı koşulu gerçekleşmediği cihetle davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Bu nedenle İskenderun Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

S O N U Ç : Anlaşmazlığın niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İskenderun Ağır Ceza Mahkemesi'nin 15.4.1980 günlü, esas 1978/121, karar 1980/52 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 17.9.1984 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

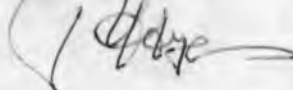
Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Mustafa Aksoy

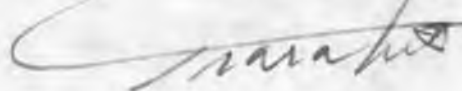
Üye

Türkan Güven

Üye

Necati Karakış

Üye

Yavuz T. Özgen

Üye

Muammer Aksüt

